

Bajka Bratka

1. Po zakończeniu sprawdzianu nauczyciel zaprasza dzieci do kącika zabaw i czyta poniższą bajkę.

Małgorzata Rożyńska

O TYM, JAK WAŻNE JEST ODCZUWANIE DUMY ZE SWOICH SUKCESÓW

Wiosenna pogoda sprzyja zabawom na świeżym powietrzu. Dziś rano na szkolnym boisku odbyły się zawody sportowe klas trzecich. Najszybsi uczniowie popisywali się sprawnością w wyścigach rzędów. Reszta dzieci wesoło kibicowała swoim reprezentantom. Kibice radośnie machali kolorowymi pompkami z bibuły i wykrzykiwali żartobliwe hasła:

- Chociaż kolorowe koszulki macie, z trzecią „a” dziś nie wygracie!
- Riki-tiki, riki-te, dzisiaj wygra trzecia „be”!
- Kto trzecią „ce” dogonić chce, najpierw niech garnek żuru zje!

Zawody sprawiły, że wszyscy uczniowie czuli podekscytowanie. Zaraz po wyścigach wraz z Jasiem, Olą, Olkiem i Dominikiem podążyliśmy do Żanetki z gratulacjami. Była kapitanem zwycięskiej drużyny i pobiegła w wyścigu szybko, jak antylopa na sawannie. Jednak zamiast skakać do góry z radości Żaneta stała z dyplomem w rękę i wcale się nie cieszyła. Wręcz przeciwnie – miała bardzo smutną minę. Powiedziała do nas:

– Kiedy pokazałam swój dyplom Oliwii, ona spojrzała na mnie spod oka i mruknęła z pogardą: „Nie masz za grosz wstydu. Lepiej naucz się najpierw poprawnie pisać!”. Czy tak mówi najlepsza koleżanka w klasie?

Odpowiedziałem nieco zaskoczony:

– Masz rację, najlepsza koleżanka nie powinna tak mówić. Wydaje mi się, że Oliwia po prostu pozazdrościła ci talentu, zwycięstwa i tego pięknego dyplomu. Żanetko, ta jedna przykra uwaga nie może przyćmić twojego sukcesu ani stłumić radości ze zwycięstwa. Przyjmij gratulacje od innych dzieci. Zasłużyłaś na to.

Wtedy wpadłem na pomysł, aby wyjaśnić Żanetce coś ważnego. Potrzebowałem do tego żywego przykładu z parku, dlatego zaproponowałem, abyśmy udali się tam po lekcjach. Po południu spotkaliśmy się pod starym dębem, gdzie jesienią zbieraliśmy żołądźcie. Teraz świergoliły tu radośnie czyżki i pachniały kwitnące na żółto żonkile oraz krzewy żarnowca. Wtedy poprosiłem, aby moi towarzysze wypatrywali zwierząt. Olek pierwszy wskazał wiewiórkę skaczącą z drzewa na drzewo. Ola dostrzegła mrówki – maszerowały dróżką, niosąc sosnowe igły do mrowiska. Jaś zauważył żuki na szyszce, a Żanetka pokazała nam żabę. Ja spotkałem ślimaka, a Dominik zwrócił uwagę na dziecięcia. W pewnej chwili zacząłem mówić z przejęciem:

– Czy wiecie, że każde zwierzę ma swoją mocną stronę? Jedne latają, inne chodzą, skaczą lub biegają, a jeszcze inne świetnie pływają. Wyobraźcie sobie, co by było, gdyby zwierzęta stanęły do zawodów. Które z nich wygrałoby w pływaniu? Które w lataniu? A które zwierzę zwyciężyłoby w biegach lub skokach? Czy każde ma takie same szanse?

– Chyba musiałyby startować w konkurencjach, w których wykazują zdolności. Przecież nie mogą zmienić swojej natury. – zauważył błyskotliwie Jaś.

– Racja. Każdy powinien brać udział w tym, co najlepiej potrafi. – poparł go Dominik.

A Ola dodała:

– Nie możemy oczekiwać od ślimaka, aby pofrunął w górę ani śmiać się z niego, że nie potrafi biegać lub też kpić z dziecięcia, że nie potrafi pływać.

Zapytałem:

– A czy można gardzić kimś, kto ma talent do biegania, ale pisanie nie wychodzi mu zbyt dobrze?

Wszyscy chórem krzyknęli z oburzeniem: „Nie!”

Dopiero wtedy Żaneta spojrzała na mnie z dumą i uśmiechnęła się przez łzy. Nagle zza drzewa wychyliła się Oliwia...

Jak myślicie, co zrobiła Oliwia?

Przykładowy sposób przeprowadzenia pogadanki po przeczytaniu bajki znajdują Państwo na następnej stronie

Bajka Bratka - pogadanka

Psychologowie potwierdzają, że dzieciom w młodszym wieku szkolnym, które uczestniczyły w sytuacji egzaminacyjnej, należy pomóc przywrócić równowagę emocjonalną, wdrażając przemyślane działania zaradcze. Takim zabiegiem może być zapoznanie dzieci z treścią bajki terapeutycznej pt. O tym, jak ważne jest odczuwanie dumy ze swoich sukcesów i rozmowa nauczyciela z dziećmi na jej temat.

Celem tego działania jest możliwość porozmawiania zarówno o przygodach bohaterów bajki, jak i o przeżyciach samych dzieci w odniesieniu do ich doświadczeń wyniesionych ze sprawdzianu, a także obniżenie ich poziomu stresu. Ponadto bajka i rozmowa po niej to okazja do objaśnienia dzieciom, że każdy ma inne talenty, ale każdy ma też jakieś słabostki. Poza tym tematyka bajki daje możliwość poruszenia takich zagadnień, jak: zazdrość wygranej i talentu, pomniejszanie wagi czyichś osiągnięć.

Wykorzystując sytuacje opisane w bajce, nauczyciel może zachęcać uczniów do tego, by odczuwali radość, dumę i satysfakcję z każdego – nawet najmniejszego – osiągnięcia czy sukcesu. Taka rozmowa może doprowadzić do wniosku, że jeśli jakimś dziecku (w jego odczuciu) nie powiodło się napisanie sprawdzianu, to i tak powinno odczuwać satysfakcję z tego, co potrafi robić dobrze. Dzięki bajce możemy pokazać z Bratkiem każdemu dziecku, że ma mocne strony. Możemy też subtelnie wyjaśnić, że czasami że nie możemy zmienić swojej natury i w związku z tym niemożliwe jest pokonanie niektórych swoich ograniczeń i mniejszych zdolności. Warto jednak zaznaczyć, że Bratek – bohater bajek terapeutycznych i przyjaciel – dzieci, z pewnością pomoże każdemu dziecku wzbudzić w nim poczucie siły oraz gotowość do pomagania sobie.

Przykładowy sposób przeprowadzenia pogadanki

1. Dzieci siedzą w kręgu. Prowadzący zapoznaje dzieci z treścią bajki terapeutycznej pt. O tym, jak ważne jest odczuwanie dumy ze swoich sukcesów.

Tematyka bajki:

- zazdrość wygranej i talentu, pouczanie i sprawianie przykrości koleżance mówieniem, że jej osiągnięcia są zbyt małe
- zachęcanie do tego, by odczuwać radość i satysfakcję z talentu oraz każdego – nawet najmniejszego osiągnięcia czy sukcesu

2. Tekst bajki kończy się pytaniem: „Jak myślicie, co zrobiła Oliwia?” Dzieci wymyślają własne zakończenie bajki.

3. Nauczyciel prosi uczniów o odpowiedzi na pytania do bajki:

- W jaki sposób Bratek pomógł Żanetce?
- O czym ważnym przekonali się dzieci w parku, obserwując zachowanie zwierząt?
- W jakich sytuacjach udzielanie uwag na temat tego, że ktoś czegoś nie potrafi, jest pomocne i konieczne? A w jakich może sprawić komuś przykrość?
- Opowiedzcie o swoich doświadczeniach: o tym, czego jeszcze nie potraficie dobrze robić, oraz tym, co świetnie wam wychodzi i jesteście z tego dumni.
- Co miał na myśli Bratek, zadając pytanie: Czy można pogardzać kimś, kto ma talent do biegania, ale nie wychodzi mu zbyt dobrze pisanie?

4. Prowadzący rozmawia z dziećmi na temat przeżyć wywołanych bajką.

5. Następnie podsumowuje pracę dzieci na sprawdzianie. Podkreśla ich mobilizację, zaangażowanie, samodzielność, miłą atmosferę. Zachęca uczniów do wypowiedzi na tematy:

- Jakie macie odczucia?
- Które zadania sprawiły wam trudność, a które były łatwe do wykonania?

Wzmacnia ich poczucie własnej wartości oraz podkreśla, że wynik sprawdzianu nie będzie miał żadnych konsekwencji, ale pomoże sprawdzić, jakie mają talenty, a nad czym muszą jeszcze trochę popracować. Nauczyciel zaznacza, że będzie ich w tym wspierał.

6. Dodatkowo dzieci mogą pomalować kolorowankę* dopasowaną tematycznie do bajki.

7. Zabawa relaksacyjna „wizyta w parku”. Dzieci leżą na dywanie lub siedzą wygodnie. Słuchają muzyki ze śpiewem ptaków w tle*. Koncentrują się na równomiernym oddechu. Mogą wizualizować sobie spacer po parku.

*Kolorowankę oraz utwór dźwiękowy do polecenia 7. można pobrać ze strony internetowej egzaminy.operon.pl

Jak oceniają Państwo ten nowy element Ogólnopolskiego Sprawdzianu Kompetencji Trzecioklasisty? Czy „Bajka Bratka” wraz z pogadanką i ćwiczeniami relaksacyjnymi pomogły Państwa uczniom zredukować stres i ułatwiły poradzenie sobie z tą sytuacją także w aspekcie emocjonalnym i społecznym?

Będziemy wdzięczni za Państwa opinie. Prosimy o przesłanie wiadomości e-mail na adres: info@operon.pl, podając w tytule „OSKT - Opinia o bajce Bratka”.